

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklēsiastikē Istorya, Eklogai Apo Tōn Istoryōn
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoreetus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXXII. De Eusebio Episcopo Samosatensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

εἰς τὴν ὁμέιαν Εὐστράτου πατεῖδα. καὶ
τρανίνα ἐνζωίον αὐτὸν σκέψαλλον-
το, μεθφαντῶν δρεῖς δογμάτων σωμήγο-
ρην. οὐδὲ δεῖ γέτετον διακονίας ἡξιωμέ-
νον, οἱ μέγας αἰλέξανθρος ἀπεκίνευεν. ἐνθὺς
δὴ γέν, τὸ μῆτρον πλῆθος τοῦ τὴν νόσον εἰ-
σιδεγμένας ἀποκεφάλιαν, εἰς τὴν ἀποστολικῶν
ἐκκλησίαν τὴν εἰς τῇ καλύμμητα παλαιᾶ δια-
κεμάνων ἡ ἔργησιν. τειδίνεται μὲν γέν εἴη
μετὰ γε τὰς καὶ εὐσαθίες πανδόφιμη γε-
ρυμένας ἐπιβελάς, διελέσαν τῆς δρεινι-
κῆς ανεχόμδροι βεδενυέας, καὶ χειρὶ τινα
μεταβολῶν φεσθεχόμδροι. ἐπειδὴ δὲ εἴ-
δον τὴν ἀσέβειαν παρὰ αὐτοῖς ἀνέκανομένων,
καὶ σὺν μὲν τῶν ἀποστολικῶν ανεχομένας
δογμάτων, καὶ μεθφανῶς πολεμώμενας,
καὶ κρύβολων ἐπιβελδιμένας, ἐπὶ τὸν τῆς αι-
γέτεως περσάτιον αὐτὸν σκέψαν τὴν προδεῖαν
δεξάμενον, τῷν πρὸς τὸν λάθι ανεμήδησαν
εἰρημένων. σώζων σώζε τὴν σεαύτην ψυχήν.
τοργέσθε δὲ διὰ τοτοῖς, καὶ τῷν εναγγελικῷν νό-
μῳ, διὰ σαφῶς διαγορέμυστον, εἰ δέ φθαλ-
μός συ ὁ δεξιός σκανδαλίζει σε, ἐκκοψον
αὐτὸν ἐβάλε απόστολος. ταῦτα δὲ μὲν φε-
ροῦσαν καὶ ποδὸς ὁ δεσπότης ἐνομοθέτησε, καὶ
προσέθεκε. συμφέρει γέδε σοι πᾶν ἀπόληται
ἐν τῶν μελῶν σα, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμα σα
βληθῆ ἐις γέενναν. ή μὴ ἐν τῆς ἐκκλησίας
διάρεσις τέτον τὸν τρέπον γένετο.

Κεφ. λβ.

Π.ει ἵστεις Ἐποκέπη Σμοσάτη.

Eγοτέλει θεός θωματίος ἐκαὶ πρέστειν
εμπόδιων, οἱ τὸ Ψήφισμα τὸ κοινὸν πι-
στοῦντεις, τῶν σωθηκῶν τὴν παρεῖσασι θεα-
σάμενοι, εἰς τὴν ἐκκεχειρισμένων ὥχετό-
πολιν. ④ δὲ τὸν ἔγραφον ἐλεγχον ὑφορώμενον,
τὸν κωνσάνιον ἐπεισαν ἀποσεῖλαι τινα τὸ
Ψήφισμα κομιμένον, καὶ δὴ πειδεῖς ὁ βα-
σιλεὺς, ἀπεισειλε τινα σὺν καὶ τὴν πορέιαν
ἐναλλατημένας ἴπτως ἐλαύνειν εἰωδότα
καὶ τὰς ἀποκείσεις ὡς τάχισα φέροντα. ἐπειδὴ
δὲ ἀφίκετο ἐτὰ παρὰ βασιλέως ἀπήγγει-
λεν. ἐκ ανέχομαι, ἐφεύστερος ὁ θωματίος,
τὴν κοινὴν ἀποδεῖναι τοῦ πατεραδίκην, τοῖν
αὖ ἀπαντεῖς οἱ δεδωκότες καὶ ταῦτα γένουντε.

A ut ille in patriam suam relegaretur.
Statimque Euzoium in ejus locum sub-
stituerunt, qui opinionibus Arii palam
patrocinabatur. Hunc enim adhuc
diaconatus officio fungentem, Ma-
gnum Alexander unā cum Ario damna-
verat. Mox igitur senior pars populi,
ab iis qui Ariana labe contacti erant se-
se abrumens, in Apostolica Ecclesia
quæ in veteri, ut vocant, urbe sita est,
congregari cœpit. Etenim post insi-
diias eximio illi Eustathio stratas, tri-
ginta deinceps annos impietatem A-
rianorum pertulerant, res in meliorem
statum mutatum iri sperantes. Sed
cum impietatem magis magisq; apud
se crescere viderent, & eos quidem qui
Apostolicam doctrinam servabant,
tum aperte oppugnari, tum occultis
insiidiis peti, ac divinum quidem Me-
letium exturbari; Euzoium vero pa-
tronum sectæ Arianorum in ejus locum
substitui, recordati tunc sunt eorum
quæ dicta sunt olim beato Lot: Ser-
vans serva animam tuam. Memoriâ
quoque repetierunt Evangelicas leges,
quæ diserte præcipiunt: Si oculus tuus
dexter scandalizat te, erue illum &
projice ab te. Eandemque legem de
manu ac pede Dominus tulit, hæc ad-
dens: Melius enim est tibi, ut pereat
unum ex membris tuis, quam ut totum
corpus mittatur in gehennam. Et An-
tiochenis quidem Ecclesiæ divisio
contigit in hunc modum.

CAP. XXXII.

De Eusebio Episcopo Samosateni.

PORRO admirandus Eusebius, cui,
ut supra retuli, commendatum
fuerat commune decretum, cùm pa-
cta conventa violari cerneret, in ur-
bem sibi commissam revertitus est. A-
riani vero metuentes ne propriis sub-
scriptionibus convincerentur, suale-
runt Constantio ut mitteret quendam,
qui decretum illud reperiret ab Euse-
bio. Quibus obsecutus Imperator,
unum ex iis misit, qui permutatis equis
publicis itinera confidere, & quam ce-
lerrime responsa perferre solent. Is
cùm ad Eusebium venisset, & Impera-
toris ei mandata exposuisset, tunc ad-
mirandus Eusebius, non possum, in-
quit, commune depositum restituere,
nisi congregatis prius universis Episco-
pis, qui mihi illud commendarunt. Et
nuntius quidem hæc ad Imperatorem

Q

terulit. Hic vero irâ succensus, denuo scripsit, decretum reddi jubens. Adjectumque mandasse se, ut dextra illi manus abscondetur, nisi decretum redidisset. Verum hæc terroris tantum incendi cauâ scripserat. Perlatori enim epistole mandavit, ne id quod ipse minatus fuerat, exequeretur. At divinus ille vir perfectis Imperatoris litteris, cùm supplicium quod ipsi intentabatur, didicisset, una cum dextra sinistram quoque manum protendit, ambas abscondi jubens. Nam decretum, inquit, non feddam, quo Ariannorum improbitas apertissime convincitur. Hanc ejus fortitudinem cùm Constantius cognovisset, & tunc laudavit plurimum, & postea mirari non desit. Nam & inimici excellentem adversariorum virtutem admirantur, rerum gestarum magnitudine compulsi. Per idem tempus Constantius cùm accepisset Julianum, quem in Europa Cæsarem constituerat, res novas moliri, & contra auctorem suum copias cogere, è Syria digressus, in Cilicia extremum diem obiit. Neq; enim eum adjutorem habuit, quem pater ipsi reliquerat; quippe qui paternæ pietatis hereditatem integrum atque illibaram non servasset. Quam ob causam moriens acerbe lamentatus est, quod fidem immutavisset,

Αταῖτα ὁ μὲν ἀπόγειοι τῷ πεπομφότι. οὐδὲ θυμὸς ζέσας, ἐπέσειλεν αὐτῷ πάλιν δύο δύναι παρεγίνων. καὶ προτέθεκεν αἰς τορεύεταις εἰς τὸν στρατηγὸν τὸν ψήφισμα. ταῦτα μέντοι δεῖ πομφρος ἔχραψε. τῷ γὰρ κομιζόντι τὴν Πηισολίων απηγόρευσεν, ἀπεισῆλπεν τοις γεράμασιν λιβασιλίδιοις ἡπειροῖς κόλασιν, μῆτρας δέξας καὶ τὴν εὐώνυμον πεζοῖς πομπαῖς, ἀμφοτεῖς χειράς
B τεμένι παρεγίνων. τὸ γὰρ ψήφισμα ἐστὶ δώσω, τῆς δρεματικῆς μοχθησίας ἔλεγχον ὄντα σαφῆ. ταῦτας αὗται τὴν αὐθοράν μαρῶν ὁ κωνσάνιος, καὶ τότε γάρ οὐ, καὶ διελέλθαμαί του. θαυμάζεσθαι γένεται πομφρος τὰ τῶν ἀντιπάλων πλεονεκτήματα, ταῦτα μεγέθες τῶν πεισθομένων διαβικούμενοι.
καὶ τέτον τὸν χερῶν ὁ κωνσάνιος πυνθόμενος ὅτι οὐλιανὸς ὁν τῆς ἐυρώπης ἀπέφηνε καίσαρα. μειζόνων παγυμάτων ἐφίεται καὶ καὶ τὸ τελιμποτος σερέπειαν συναγείρει, δοτὸ μητρὸς τῆς συρίας ἀπῆρεν, στρατηγία τὸν βίον καθέλυσεν. οὐδὲ εἶχεν ὅπλιτες οὐδὲ πάλιον αὐτῷ καταλέποιπε, τῆς πατρώς εὐσεβείας αὔστον οὐδὲ φυλάξας τὸν κλῆρον. οὐδὲ ἔνεκα, πικρῶς ἀλοφύρειο τῆς πίστεος τὴν μετάθεσιν.

Explicit Liber secundus.

Tετραδεκάτης τέλος.